

Program poradenských služeb školního poradenského pracoviště

Pro zkvalitnění pedagogické a psychologické diagnostiky, stanovování prognóz dalšího vývoje jednotlivých žáků i třídních kolektivů, zvyšování připravenosti učitelů na možné výchovné problémy a krizové situace a pedagogicko-psychologickou podporu jejich práce, a v neposlední řadě i pro vytváření a udržování dobrého sociálního klimatu ve škole bylo na ZŠ, Jičín, Železnická 460 zřízeno školní poradenské pracoviště (dále ŠPP).

ŠPP poskytuje poradenské a konzultační služby jednotlivým žákům, třídním kolektivům, zákonným zástupcům žáků a pedagogům školy. Organizace ŠPP vychází ze skutečnosti, že úspěšnost poradenství ve škole je závislá na:

1. vnitřním systémem komunikace ve škole, na němž se vedle užšího poradenského týmu složeného z psychologičky, výchovného poradce a školní metodičky prevence podílí ředitelka školy a její zástupci, třídní a další učitelé a asistenti pedagoga, případně další pracovníci školy
2. dostatečně široké, ověřené a průběžně aktualizované vnější síti odborníků z různých oblastí péče o děti, mládež a rodinu, na které se škola může v případě potřeby obrátit se žádostí o spolupráci

Školní psychologička, výchovný poradce a školní metodik prevence a školní speciální pedagog, jejichž činnosti jsou popsány dále, tvoří užší tým ŠPP. Tento tým má důvěru ostatních pedagogů školy, což umožňuje operativní odborné intervence zaměřené na řešení rizik, vzdělávacích a výchovných obtíží, náročných situací žáků apod., kterými předcházíme vzniku závažnějších problémů. Samozřejmostí v práci užšího týmu ŠPP a v jeho spolupráci se všemi ostatními aktéry poradenské pomoci je důvěrnost jednání a ochrana osobních dat klientů v souladu s nařízeními EU a platnou legislativou České republiky.

Pedagogicko-psychologická poradna a speciální pedagogická centra tvoří širší tým ŠPP. Pedagogové a pedagogové s rozšířenou kompetencí poskytují intervenční činnost žákům a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a odbornou a metodickou pomoc učitelům těchto žáků; spolupracují přitom se všemi subjekty ŠPP, zejména pak se školní psychologičkou. Vedení školy, které tvoří ředitelka a její zástupce, má v práci ŠPP zejména roli koordinační a rozhodovací, současně zastává medializační roli vůči ostatním subjektům státní správy.

Svrchovaným poradenským pracovištěm je pedagogická rada složená ze všech pedagogických pracovníků školy. Na jejích zasedáních se projednávají všechny závažnější záležitosti, jimž se v jednotlivostech věnuje užší i širší tým školního poradenského pracoviště. Je tak zajištěna informovanost všech pedagogů o žácích a o situacích hodných zřetele a současně se vždy dospěje k řešení či závěru, který je výrazem všeobecného konsenzu.

Vnější síť spolupracovníků ŠPP tvoří zejména školská poradenská zařízení a zařízení preventivně výchovné péče, odborní lékaři, poradny pro manželství a mezilidské vztahy, odbory péče o děti, mládež a rodinu, a další specializovaná pracoviště a orgány státní správy. Síť spolupracovníků, kterou má ŠPP vytvořenu, je poměrně široká, což umožňuje nejen zajistit odpovídající odbornou pomoc při řešení toho kterého konkrétního problému, ale i rozšiřovat odborné kompetence pracovníků ŠPP. Nejintenzivnější a zcela pravidelná je spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou Jičín, která poskytuje ŠPP stabilní konzultační zázemí a metodickou podporu.

Cíle činnosti ŠPP jsou v souladu s vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších zákonů, stanoveny následovně:

1. zkvalitňovat sociální klima školy
2. pracovat se všemi subjekty školy (žáci, rodiče, pedagogové) a vytvářet tak širokou základnu preventivní činnosti
3. posilovat průběžnou a dlouhodobou péči o děti s neprospěchem a vytvářet předpoklady pro jeho snižování
4. zkvalitňovat péči o žáky s různými druhy speciálních vzdělávacích potřeb, připravovat podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání, osobnostní a sociální vývoj
5. zajišťovat vzdělávací potřeby kognitivně nadaných žáků
6. předcházet vzniku rizikového chování žáků (prevence šikany, zneužívání návykových látek, agresivity, rasismu a dalších negativních jevů, sexuální výchova atd.)
7. operativně realizovat odborné intervence do již nastalých problémů (neodkladně řešit problémy spojené se školní docházkou stejně jako další problémové projevy chování)
8. poskytovat služby kariérového poradenství a informace o možnostech další vzdělávací dráhy žáků žákům i pedagogům

Organizace činnosti školního poradenského pracoviště

1. Pracovníci Školního poradenského pracoviště se scházejí dle potřeby, veškeré záležitosti týkající se ŠPP se řeší na pravidelných týdenních poradách. V oblasti péče o žáky se SVP a žáky nadané jsou v průběhu září na informační schůzce všichni pedagogičtí pracovníci školy výchovnou poradkyní informováni o vhodných postupech při depistáži, volbě podpůrných opatření 1. stupně a jednotlivých krocích při potřebě poskytování podpůrných opatření. Je jim poskytnut metodický postup pro zpracování IVP (příloha č. 1), PLPP ((příloha č. 2) a PI (příloha č. 3).
  2. Při vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření 2. - 5. stupně škola postupuje dle Vyhlášky č. 27/2016 Sb. v platném znění. Za správnost postupu odpovídá výchovný poradce, který vytváří ostatním pedagogům metodickou podporu.
  3. Každý pedagog má k dispozici IVP a PLPP žáka a doporučení ŠPZ obsahující doporučené metody a formy práce a podpůrná opatření doporučená ŠPZ. Vyhodnocení efektivity IVP se provádí jednou ročně případně dle potřeby.
  4. Vyučující předmětů speciálně pedagogické péče a pedagogické intervence si vedou záznamy o postupech. Třídní učitelé vyhodnocují efektivitu PLPP.
  5. Výchovná poradkyně provádí kontrolu záznamů, vyvozuje závěry, metodicky pedagogy podporuje ve vhodných postupech. Ve třídách se žáky s potřebou PO provádí hospitační činnost (dle potřeby či na základě žádosti učitele).
  6. V případech řešení rizikového chování škola postupuje dle Krizového plánu školy a Programu proti šikanování.
  7. Netřídní pedagogové sledují situaci ve třídě. V případě vytipování žáka s potřebou PO předají informaci třídnímu učiteli, ten osloví ostatní pedagogy ve třídě, aby doplnili vlastní postřehy a informace předá výchovné poradkyni a řeší se na provozních poradách.
  8. Pokud kterýkoliv učitel zaznamená rizikové chování žáků vypracuje zápis z nahlášení rizikového chování (každý má ve své složce), okamžitě informuje školního metodika prevence, se kterým situaci vyhodnotí a je zvolen další postup.
- 5 Zajišťování podpůrného opatření pedagogická intervence

Škola poskytuje žákům se speciálními vzdělávacími potřebami podpůrná opatření prvního stupně, která spočívají v minimálních úpravách metod, organizace a hodnocení vzdělávání. Podpůrná opatření prvního stupně slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka

(např. pomalejší tempo práce, drobné obtíže ve čtení, psaní, počítání, problémy se zapomínáním, drobné obtíže v koncentraci pozornosti atd.), u nichž je možné prostřednictvím mírných úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy dosáhnout zlepšení; zahrnují také podporu žáků z důvodů akcelerovaného vývoje školních dovedností.

Dle § 10 odst. 1 vyhlášky škola poskytování podpůrných opatření prvního stupně průběžně vyhodnocuje a vždy po dvou měsících vyhodnotí do sdílených formulářů PI, zda vedou k naplnění stanovených cílů. Při tomto celkovém vyhodnocení, do kterého je vhodné zapojit všechny zúčastněné, je navržen další postup. V ideálním případě při odstranění příčin či kompenzaci obtíží je možné pedagogickou intervencí ukončit. Pokud obtíže přetrvávají, je třeba vyhodnotit, zda přijatá opatření přinášejí postupné zlepšení a má smysl v nich pokračovat i v následujícím období, nebo zda efektivní nejsou a je třeba žákovi doporučit vyšetření ve školním poradenském zařízení. Do doby, než škola obdrží doporučení, pokračuje v poskytování podpůrných opatření prvního stupně.

Pedagogická intervence slouží zejména k podpoře vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve vyučovacích předmětech, kde je třeba posílit jeho vzdělávání, ke kompenzaci nedostatečné domácí přípravy na výuku a k rozvoji učebního stylu žáka. Pedagogická intervence se poskytuje jako opatření prvního stupně na základě rozhodnutí ředitelky školy.

5.1 Postup školy

Jestliže učitel při běžné pedagogické práci shledá, že žák nenaplnuje očekávané vzdělávací výstupy nebo je naopak naplňuje nad očekávání, zahájí proces identifikace potřeby a návrhu případné podpory. Pokud není třídním učitelem žáka, třídního učitele kontaktuje a o situaci ho informuje. Následně je vhodné svolat schůzku osob účastnících se výchovně vzdělávacího procesu, ideálně za přítomnosti žáka, pedagogů, kteří žáka vyučují, zákonného zástupce, školního poradenského pracovníka (výchovného poradce, metodika prevence, speciálního pedagoga) a ředitelky školy, která o případném podpůrném opatření rozhoduje. Návrh na schůzku může podat kdokoliv z výše uvedených. Je vhodné vést žáky k tomu, aby dokázali rozpoznat své potřeby a o případnou podporu si řekli.

Cílem této schůzky je snaha o identifikaci možné příčiny vzdělávacích obtíží nebo v případě nadaného žáka oblastí, ve kterých dosahuje mimořádných výsledků. Následují návrhy na podpůrná opatření a jejich korelace s možnostmi školy. V případě indikací, pro které je vhodným podpůrným opatřením pedagogická intervence (viz níže), je komunikován soubor opatření (viz níže), který by mohl vést ke kompenzaci výukových obtíží, případně k dalšímu rozvoji oblastí, ve kterých žák dosahuje vynikajících výsledků. Tento návrh škola zpracuje do formuláře pedagogické intervence. V případě, že se výše uvedené schůzky zákonný zástupce neúčastní, škola ho informuje o přijatých opatřeních.

Následující příklady indikací a možných dílčích opatření se mohou vztahovat jak k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, tak k žákům nadaným. Nežřídka se právě indikace těchto dvou skupin žáků mohou prolínat.

5.2 Příklady indikací, pro které je pedagogická intervence vhodná

- zdravotní omezení,
- delší nemoc,
- nezvládnutí distanční výuky,
- nedostatečné výsledky v dosahování očekávaných výstupů,
- málo podnětné rodinné prostředí,
- nedostatečná vnitřní motivace žáka,
- střídání škol např. z důvodu střídavé péče,
- málo podnětné sociokulturní zázemí,

- nefunkční sociální vztahy ve třídě,
- možná oběť šikany,
- nesamostatnost při plnění úkolů jak při výuce, tak v domácím prostředí,
- nesamostatnost při využívání učebních zdrojů či technologií,
- úzkostnost, například z důvodu tlaku okolí na výkon,
- dílčí oslabení v některých oblastech v důsledku nadání v oblastech jiných,
- potřeba rozvoje nadání,
- výrazný zájem o určitou vzdělávací oblast,
- znalosti z určité vzdělávací oblasti nad rámec školního kurikula,
- vynikající výsledky v dosahování očekávaných výstupů,
- žák se intenzivně věnuje určitému oboru i v zájmových aktivitách atp.

5.3 Možná dílčí opatření, která lze zahrnout do pedagogické intervence

- úprava pedagogických strategií,
- srozumitelnější formulace vzdělávacích cílů,
- úprava způsobu zadávání učebních úkolů,
- úprava způsobu zadávání úloh určených k hodnocení,
- vysvětlení hodnocení a vztahu mezi učebními aktivitami a hodnocením,
- výroba či nákup a používání jednoduchých podpurných učebních pomůcek, přehledů, pracovních listů či sešitů,
- příprava zadání pro domácí přípravu a domácí procvičování,
- podpora vytváření návyků a postupů souvisejících s domácí přípravou,
- cílená individualizace přímo ve vyučování,
- individuální pomoc s plněním úkolů,
- cílená rozvíjení klíčových kompetencí k učení a k řešení problémů,
- intenzivnější práce s dovednostmi žáka získanými mimo školu (např. v neformálním vzdělávání, při volnočasových aktivitách nebo získáváním funkčních dovedností od rodičů či prarodičů – např. řemeslo, chovatelství, umělecká činnost atp.),
- příprava podnětných studijních úkolů pro nadané,
- uvádění učebních témat do souvislostí,
- zařazování rozšiřujícího učiva,
- příprava komplexnějších úkolů pro nadané,
- pomoc s vyhledáváním dalších učebních zdrojů,
- práce s obtížností a jejím zvyšováním do úrovně, kterou žák zvládne,
- další činnosti rozvíjející nadání, případně kompenzující oslabené oblasti tak, aby v nich nadaný žák dosáhl alespoň minimální úrovně stanovených cílů,
- využívání různorodých učebních materiálů, podpora časté sebereflexe atd.

V případě indikací pro aplikaci pedagogické intervence je možné tuto intervenci zahájit prakticky okamžitě. Není tedy nutné absolvovat standardní (dosud užívaný) postup pro vyšetření ve školském poradenském zařízení (ŠPZ). Pedagogickou intervencí je možné poskytnout žákovi samostatně (individuální PI) případně je možné (pokud je to smysluplné a přinášející pozitivní efekt) jej zařadit do skupiny žáků, kde již PI probíhá (skupinová PI).

Pedagogickou intervencí může vést pedagog – učitel, vychovatel, asistent pedagoga, speciální pedagog ve vztahu k obsahu a cíli intervence. O zahájení realizace pedagogické intervence rozhoduje ředitelka školy.

V případě, že indikací výukových obtíží jsou např. zdravotní postižení (zrakové, sluchové, tělesné, mentální), vady řeči, podezření na závažné vývojové poruchy učení a chování nebo kombinace více těchto postižení, doporučuje škola zákonnému zástupci vyšetření ve ŠPZ.

Stejně jako doposud do doby, než škola obdrží doporučení od školského poradenského pracoviště, poskytuje žákovi podpůrná opatření prvního stupně.

Výchovný poradce

I. Poradenské činnosti

1. kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků, tj. zejména:
  - a) koordinace mezi hlavními oblastmi kariérového poradenství – kariérovým vzděláváním a diagnosticko-poradenskými činnostmi zaměřenými k volbě vzdělávací cesty žáka
  - b) základní skupinová šetření k volbě povolání, administrace, zpracování a interpretace zájmových dotazníků v rámci vlastní odborné kompetence a analýzy preferencí v oblasti volby povolání žáků
  - c) individuální šetření k volbě povolání a individuální poradenství v této oblasti (ve spolupráci s třídním učitelem)
  - d) poradenství zákonným zástupcům s ohledem na očekávání a předpoklady žáků (ve spolupráci s třídním učitelem)
  - e) spolupráce se školskými poradenskými zařízeními (poradna, centrum) a středisky výchovné péče při zajišťování poradenských služeb přesahujících kompetence školy
  - f) zajišťování skupinových návštěv žáků školy v informačních poradenských střediscích krajských poboček Úřadu práce České republiky a poskytování informací žákům a zákonným zástupcům o možnosti individuálního využití informačních služeb těchto středisek
  - g) poskytování služeb kariérového poradenství žákům cizincům se zřetelem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám.
2. vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost, a příprava návrhů na další péči o tyto žáky, včetně spolupráce na přípravě kontrole a evidenci plánu pedagogické podpory pro žáky s potřebou podpůrného opatření v 1. stupni
3. zprostředkování diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb a mimořádného nadání (vstupní a průběžné) a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo nadané a mimořádně nadané žáky
4. spolupráce se školskými poradenskými zařízeními při zajišťování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
5. příprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření u těchto žáků
6. poskytování služeb kariérového poradenství pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a zejména pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona

II. Metodické a informační činnosti

1. Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy:
  - a) v otázkách kariérového rozhodování žáků
  - b) s přípravou a vyhodnocováním plánu pedagogické podpory
  - c) s naplňováním podpůrných opatření ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
  - d) s tvorbou a vyhodnocováním individuálních vzdělávacích plánů

- e) v práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky
2. zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence pedagogickým pracovníkům školy
  3. metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování žáků, integrace, individuálních vzdělávacích plánů, práce s nadanými žáky a podobně
  4. předávání odborných informací z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy
  5. poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízení v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům
  6. shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů
  7. vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření

Školní metodik prevence

I. Metodické a koordinační činnosti

1. koordinace tvorby, kontrola, evaluace a participace při realizaci minimálního preventivního programu školy
2. koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, rasismu a xenofobie, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškození a dalších projevů rizikového chování
3. metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování a vyhledávání a nastavení vhodné podpory směřující k odstranění rizikového chování
4. koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování
5. individuální a skupinová práce se žáky s obtížemi v adaptaci, se sociálně-vztahovými problémy, s rizikovým chováním a problémy, které negativně ovlivňují jejich vzdělávání
6. koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisejí s přijímáním odlišnosti
7. koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence rizikového chování
8. kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování
9. shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů
10. vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření

II. Informační činnosti

1. zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy
2. prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností
3. vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poskytovatelé sociálních služeb, zdravotnická zařízení, Policie České republiky, orgány sociálně-právní ochrany dětí, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce i jednotliví odborníci)
4. předávání informací a zpráv o realizovaných preventivních programech zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům školy a školskému poradenskému zařízení
5. vedení dokumentace, evidence a administrativa související se standardními činnostmi v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů a předávání informací o realizovaných preventivních programech školy pro potřeby zpracování analýz, statistik a krajských plánů prevence

III. Poradenské činnosti

1. vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli)
2. spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole
3. příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními

Školní psycholog

1. podílí se na vytváření programu poskytování pedagogicko-psychologických poradenských služeb ve škole, včetně programu primární prevence
2. komunikuje s vedením školy, pedagogy, žáky a zákonnými zástupci

I. Diagnostika a depistáž

1. spolupráce při zápisu do 1. ročníku základního vzdělávání
2. depistáž specifických poruch učení v základních a středních školách
3. diagnostika při vzdělávacích a výchovných problémech žáků
4. depistáž a diagnostika nadaných dětí
5. zjišťování sociálního klimatu ve třídě
6. screening, ankety, dotazníky ve škole

II. Konzultační, poradenské a intervenční práce

1. péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým jsou poskytována podpůrná opatření prvního stupně (pomoc při sestavování plánu pedagogické podpory, vedení)
2. péče o žáky, kterým jsou poskytována podpůrná opatření druhého až pátého stupně (pomoc při sestavování individuálního vzdělávacího plánu, vedení)
3. individuální případová práce se žáky v osobních problémech (konzultace, vedení)
4. krizová intervence a zpracování krize pro žáky, pedagogické pracovníky a zákonné zástupce
5. prevence školního neúspěchu žáků (náprava, vedení, apod.)
6. kariérové poradenství u žáků
7. techniky a hygiena učení pro žáky
8. skupinová a komunitní práce se žáky
9. koordinace preventivní práce ve třídě, programů pro třídy
10. podpora spolupráce třídy a třídního učitele
11. individuální konzultace pro pedagogické pracovníky v oblasti výchovy a vzdělávání
12. konzultace se zákonnými zástupci při vzdělávacích a výchovných problémech dětí
13. podpora tolerantního a multikulturního prostředí ve škole a školském zařízení
14. podpora pro dlouhodobě selhávající žáky ve vzdělávání

III Metodická práce a vzdělávací činnost

1. participace na přípravě programu zápisu do 1. ročníku základního vzdělávání
2. metodická podpora při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
3. metodická pomoc třídním učitelům
4. pracovní semináře pro pedagogické pracovníky (konzultace a metodické vedení).
5. účast na pracovních poradách školy
6. koordinace poradenských služeb poskytovaných ve škole (výchovný poradce, školní
7. metodik prevence, třídní učitelé)
8. koordinace poradenských služeb mimo školu a spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, zdravotnickými a dalšími zařízeními
9. metodické intervence z psychodidaktiky pro učitele, včetně podpory při tvorbě školního vzdělávacího programu
10. besedy a osvěta
11. prezentační a informační činnost
12. participace na přípravě přijímacího řízení ke vzdělávání ve střední škole

Školní speciální pedagog

1. Podílí se na vytváření programu poskytování pedagogicko-psychologických poradenských služeb ve škole, včetně programu primární prevence.
2. Komunikuje s vedením školy, pedagogy, žáky a zákonnými zástupci.

Pracovní náplň školního speciálního pedagoga pro přímou speciálně pedagogickou činnost

Diagnostika a depistáž

- Spolupráce při zápisu do 1. ročníku základního vzdělávání dle potřeb a možností školy a školního poradenského pracoviště.
- Vyhledávání žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb a zařazení do vhodného preventivního, zejména stimulačního, nebo intervenčního programu.

- Vyhledávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazení do speciálně pedagogické péče.
- Vytyčení hlavních problémů žáka, stanovení plánu pedagogické podpory v rámci školy a mimo ni a stanovení druhu, rozsahu, frekvence, a trvání intervenčních činností.
- Diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb žáka, zejména shromažďování údajů o žákovi, včetně anamnézy rodinné a osobní, dále speciálně pedagogická diagnostika, zejména při vzdělávacích problémech žáků, pro navazující intervence ve školním prostředí, speciálně pedagogická diagnostika předpokladů pro čtení, psaní, počítání, předpokladů rozvoje gramotnosti, analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení.
- Speciálně pedagogická a etopedická diagnostika při výchovných problémech, stanovení intervenčního přístupu v rámci školy i mimo ni, dle potřeb, možností a profilace školy.
- Screening, ankety, dotazníky ve škole týkající se speciálních vzdělávacích potřeb a rizika vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.

Konzultační, poradenské a intervenční práce

- Intervenční podpora při realizaci plánu pedagogické podpory.
- Dlouhodobá i krátkodobá individuální speciálně pedagogická péče za účelem naplňování podpůrných opatření pro žáky, speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, reedukační, kompenzační a stimulační činnosti; se žákem s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
- Dlouhodobá i krátkodobá speciálně pedagogická péče o skupiny žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, reedukační, kompenzační a stimulační činnosti; se skupinami žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
- Participace na vytvoření individuálního vzdělávacího plánu u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo plánu pedagogické podpory u žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb ve spolupráci s třídním učitelem, učitelem odborného předmětu, s vedením školy, se zákonnými zástupci žáka, se žákem a s ostatními partnery podpůrného týmu uvnitř i vně školy.
- Průběžné vyhodnocování účinnosti poskytovaných podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb u žáků, dle potřeby návržení a realizace úprav.
- Preventivní intervenční programy v oblasti školního neúspěchu/výchovných problémů s uplatněním speciálně pedagogických/etopedických přístupů.
- Participace na kariérovém poradenství - volba vzdělávací dráhy žáka, individuální provázení žáka.
- Úpravy školního prostředí, zajištění speciálních pomůcek a didaktických materiálů.
- Individuální konzultace pro rodiče, zabezpečení průběžné komunikace a kontaktů s rodiči žáka/zákonnými zástupci.

- Individuální konzultace pro pedagogické pracovníky v oblasti speciálních vzdělávacích potřeb a rizika vzniku speciálně vzdělávacích potřeb.
- Speciálně pedagogické přístupy při řešení multikulturní problematiky ve školním prostředí.
- Konzultace s pracovníky školských a dalších poradenských zařízení.

Metodické, koordinační a vzdělávací činnosti

- Příprava a průběžná úprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole - koordinace speciálně pedagogických poradenských služeb na škole.
- Metodická pomoc třídním učitelům při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
- Metodické činnosti pro další pedagogické pracovníky školy - specifika výuky a možnosti žáků dle druhu a stupně speciálních vzdělávacích potřeb, návrhy metod a forem práce se žáky - jejich zavádění do výuky, instruktáže využívání speciálních pomůcek a didaktických materiálů.
- Pracovní semináře pro pedagogické pracovníky v oblasti speciálních vzdělávacích potřeb a rizika jejich vzniku.
- Kooperace s pedagogickými pracovníky školy zajišťujícími poradenské služby.
- Kooperace se školskými poradenskými zařízeními a s dalšími institucemi a odbornými pracovníky ve prospěch žáka se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
- Participace na vytváření školních vzdělávacích programů, individuálních vzdělávacích plánů, plánů pedagogické podpory s cílem rozšíření služeb a zkvalitnění péče o skupiny žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
- Spolupráce na koordinaci a metodickém vedení asistentů pedagoga ve škole.
- Besedy a osvěta zejména zákonným zástupcům.

Pracovní náplň školního speciálního pedagoga pro nepřímou speciálně pedagogickou činnost

Školní speciální pedagog je oprávněn realizovat pouze ty speciálně pedagogické činnosti, ke kterým získal kompetence absolvováním specializací v rámci pregraduálního studia a dalších příslušných výcviků nebo jiných vzdělávacích programů.

Depistážní činnosti

- Příprava, vyhodnocování a zpracovávání výsledků depistáží žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Diagnostické a intervenční činnosti

- Příprava diagnostických činností, shromažďování a analýza údajů o žákovi, vyhodnocování a interpretace výsledků vyšetření, záznamy o žácích
- Příprava screeningů, dotazníků ve škole, vyhodnocování, zpracovávání a analýza jejich výsledků
- Vytyčení hlavních problémů žáka, stanovení individuálního plánu podpory v rámci školy a mimo ni (druh, rozsah, frekvenci, trvání intervenčních činností)
- Zajištění individuální i skupinové speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, činnosti reedukačních, kompenzačních, stimulačních
- Příprava a vyhodnocování výsledků individuální a skupinové práce se žáky
- Příprava podkladů a participace na tvorbě individuálního vzdělávacího plánu pro žáka, kooperace s odborníky mimo školu
- Průběžné vyhodnocování účinnosti podpůrných opatření, příprava návrhů na úpravy
- Úpravy školního prostředí, zajištění speciálních pomůcek, didaktických a diagnostických materiálů
- Příprava konzultací a poradenských aktivit pro žáky, rodiče a pedagogy a vyhodnocování těchto aktivit
- Příprava a vyhodnocování aktivit kariérového poradenství
- Konzultace s odbornými pracovníky poradenských a dalších institucí

Metodické a koordinační činnosti

- Příprava a průběžná úprava podmínek pro integraci žáků se zdravotním postižením ve škole
- Koordinace speciálně pedagogické péče ve škole
- Kooperace se školskými poradenskými zařízeními a s dalšími institucemi a odbornými pracovníky
- Participace na vytváření školních vzdělávacích programů a individuálních vzdělávacích plánů
- Příprava metodických činností a forem metodické pomoci pro pedagogické pracovníky školy
- Účast na pracovních poradách školy
- Koordinace činnosti školního poradenského pracoviště (výchovní poradce, školní metodik prevence, třídní učitelé)
- V součinnosti s zástupkyní pro 1. stupeň koordinace činností asistentů pedagoga na škole

ROZDĚLENÍ KOMPETENCÍ

- 1. Pro komunikaci s PPP a SPC je pověřen výchovný poradce, o čemkoli z jeho díkce musí být výchovný poradce informován vyučujícími, nebo členy školního poradenského pracoviště, pakliže se na ně vyučující obrátí.**
- 2. Řešením rizikového chování a komunikací s OSPOD a dalšími institucemi je pověřen metodik prevence, o čemkoli z jeho díkce musí být metodik informován vyučujícími, nebo ostatními členy ŠPP, pakliže se na ně vyučující obrátí.**
- 3. Z výše uvedených důvodů se ŠPP pravidelně schází.**

ZKRATKY:

TU – třídní učitel   ŠMP – školní metodik prevence   VP – výchovný poradce
VŠ – vedení školy   ŠP – školní psycholog   ŠSP – školní speciální pedagog

OBLASTI:

Problémy s učením – TU, VP, ŠSP

ADHD (porucha pozornosti s hyperaktivitou) – TU, VP, ŠSP, ŠP

Poruchy chování – TU, VP, ŠP

Výběr dalšího vzdělávání a povolání (SŠ, OU) – TU, VP, ŠP

Poruchy autistického spektra – TU, VP, ŠSP, ŠP

Vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem – TU, VP, VŠ

Péče o nadané žáky – TU, koordinátor péče o nadané, VP, ŠP

Neshody mezi spolužáky – TU, ŠP

Pocit vyčlenění z kolektivu, adaptační problémy – TU, ŠP

Ublíživání spolužákům, šikana – TU, ŠMP, VŠ, ŠP

Kyberšikana – TU, ŠMP, VŠ, ŠP

Problémy v rodině – TU, ŠP

Potíže vyplývající ze sociokulturního zázemí – TU, VŠ

Projevy rizikového chování (experimentování s návykovými látkami, záškoláctví, poruchy příjmu potravy, krádeže a ničení školního majetku) – TU, ŠMP, VŠ, ŠP

Tato směrnice nabývá účinnosti 1. října 2021

Projednáno na metodických sdruženích školy dne 7. 10. 2021 a 6. 10. 2021.

V Jičíně 1. října 2021

Mgr. Blanka Kalátová Lisá
ředitelka školy

související dokumenty:

1. Plán práce výchovného poradce
2. Preventivní program
3. Strategie předcházení školní neúspěšnosti
4. Krizový plán školy